

չարժման գլուխ կեցաւ, որ անցեալ տա-
րի Պուլիպար քրիստոնէից զէմ'ի գործ զըը-
ւած անգլիկոսութիւններէն ետեւ 'ի նպատակ
անոնց կատարուած շարժման մէկ հասկա-
կողմը կը կազմէ, և յորմէ գրամական
մեծ արդիւնք կ'սպասուի, որ անշուշտ
մեծապէս պիտի պիւրացնէ Օսմանեան կա-
ռավարութեան դժուարին գործը:

Լոնտրա 16 օգոստ.
Բեղրսպուրիկ անգղիական դեսպան
Լորտ Լոֆթիլսէն մայիս 31 թուով առ
Լորտ Տէրպի ուղղեալ և այսօր հրատա-
րակեալ հետազոտման մը կողմէն իշխանին
հետ խոսակցութիւնն մը կը պատմէ, որոյ
մէջ իշխանն ըսելով Լորտ Լոֆթիլսէի թէ
Ռուսիա Ռուսիոյ անկախութիւնն իրօք
բայց ոչ իրաւամբ կատարուած կը նկա-
տէ. ուստի այս խնդիրն յետոյ տէրու-
թեանց խորհրդակցութեամբ պէտք է ու-
րուի: Կորչարոյն իշխանն աւելցուցեր է
թէ Աւստրիա ալ այս կարծիքէն կը հա-
մարի: Իսկ Սերպիոյ նկատմամբ կայսրը
բացորոշապէս խմացուցեր է Սերպիոյ թէ
իր չեղոր կենալը կուզէ:

Թալմիշ լրագիրը Վիեննայէն հեռագիր
մը կը հրատարակէ ծանուցանող թէ Ռու-
սաց բանակին օգնութեան զրկուած զօ-
րագունդներն հազիւ կրնան սեպտեմբերէն
ստա՞յ պատերազմի տապաքէզը հասնիլ:

Վիեննա 16 օգոստ.
Սերպիա աղագային զինուորները կանո-
նաւոր դօրաց հետ ձուլելով պատերազ-
մական վաշտեր կը կազմէ:

Փարիզ 16 օգոստ.
Միտհաթ փաշան այսօր Փարիզ հա-
սաւ և յետոյ Լոնտրա պիտի երթայ:

Լոնտրա 16 օգոստ.
Թալմիշ լրագիրն իւր Փարիզի թղթակ-
ցին Միտհաթ փաշայի հետ ըրած տեսա-
ցութիւնը կը պատմէ, յորմէ կը հաս-
կըցուի թէ Միտհաթ փաշան տասնէհինգ
օրի չափ Փարիզ կենալու դիտարարութիւն
ունի:

« Պատերազմին նկատմամբ Միտհաթ
փաշայի կարծիքն այս է թէ աշխարհի վերջը
կամ թերեւ ձմեռան մէջ պատերազմը կը
վերջանայ դեսպանական միջամտութեամբ:
Դիտել կուտայ թէ Օսմանեան զօրաց գե-
րագանց դիրքերուն և տրամադրութեանց
նայելով, որք առաւել պաշտպանողարար
պիտի ուղղափարեն, պատերազմը կրնայ
երկար տևել: Միտհաթ փաշա կը յուսայ
որ Եւրոպոյ, պատերազմէն վնասուելուն
պատճառաւ այս վիճակին երկարումը չը
ներեր, զոր դադարեցնելու մեծ շահ ունին
սովորեալ ալ, պատերազմողներն ալ 'ի միա-
սին առնելով:

Փարիզ 16 օգոստ.
Մաք-Մահոն մարաշլիստն այսօր Էվ-
րէօ հասաւ, ուր այլ և այլ ատենախօսու-
թեանց պատասխանելով, Մահմանադու-
թիւնն յարգելու յայտարարութիւններ
ըրաւ:

Բեղրսպուրիկ 16 օգոստ.
Ռուսիոյ քանի մը դաւաճաց մէջ ծա-
ծուկ յեղափոխութիւնն մը կայ: Պուլիպա-
րիա զրկուած մասնական օգնութիւններն
ետ կողմնեցան:

Պուլիպար 16 օգոստ.
Ռուսիոյ կայսրը չուղեց ունկնդրու-
թիւն չնորհել Պ. Պրաթիանօի:

Սերպիա 16 օգոստ.
Ժողովուրդը կեղծոնական իշխանու-
թեան դէմ ապստամբելու գրգռող բաղ-
մաթիւ ուսուցական տեսարաններ բռնուե-
ցան սահմանադրութիւնը:

Լոնտրա 17 օգոստ.
Բէշթայէն հեռագիր մը կը ծանուցա-
նէ թէ Գարաաղայիք Նիքիտի պաշարու-
մը վերցնելու հարկադրեցան: Տուկայի
կիրճերէն անցնելու աշխատող Թուրք զօ-
րաց զէմ զենելու համար:

Պէկրատ 17 օգոստ.
Պ. Ռիսիթի նախարարաց խորհրդոյ նա-
խագահ անուանեցաւ:

Պուլիպար 17 օգոստ.
Կուրքօ դորափան իւր զօրքերը գե-
րադանց դրից մէջ թողնելով Պուլիպար
Քուրանօֆ գնդապետին հետ, և այս
իրիկուն կը մեկնի 'ի Բեղրսպուրիկ, կալ-
սերական պահապան զօրաց հրամանա-
տարութիւնն ստանձնելու:

Լոնտրա 17 օգոստոս.

Օսմ. Քօնս.	9 9/16
Փոթի.	9 3/4
•	1869 9 1/2
•	1871 36 1/2
•	1872 46 1/4
•	1873 9 3/8
•	Եգիպտոս 36
Անգլ. Քօնս.	94 5/16

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Սուլթանին թիկնապահներ
բէն ճէլալ պէյ գնդապետը Բէշթայ
քենաց ընծաներ և պեւաթներ տա-
նելով Օսման փաշային և այլ զինուո-
րականաց, որք Բէշթայի ճակատա-
մարտին մէջ նշանաւոր հանդիսացան:

Օսման փաշային զրկուած կայսե-
րական ընծայներն են՝ Ա. Օսմանիէի
պատուանշան, ականակապ սուր մը,
ուէլօլլըր մը և ծանրադին գիտակ
մը:

Փաղաքային պահապան զօրաց
վաշտերուն կազմութիւնն սկսաւ մայ-
րաքաղաքիս այլ և այլ թաղերուն
մէջ: Այս զինուորութիւնը միմիայն
մայրաքաղաքիս խաւով բնակիչներէն
պիտի կազմուի:

Սակայն հինգշաբթի օրն Սպա-
րապետի դուռը զինուորական մեծ
խորհուրդ մը գումարուելով օրոշուե-
ցաւ տէրութեան բոլոր ժողովուրդ-
ները զինուորել իրեն ազգային պա-
հապան զինուոր: Սոյն օրոշման հա-
մեմատ՝ արդէն պատերազմին առ-
պարէզը գտնուող կամուրջը՝ զինուո-
րական կազմութիւն ստանալով՝ ազ-
գային պահապան զինուորաց կարգը
պիտի դասուի:

Այս նոր զինուորութիւնն երկու
որոշ դասի պիտի բաժնուի: Առաջինն
« Ազգային օժանդակ պահապանք »
անունով պատերազմի պիտի զրկուի.
Իսկ երկրորդը՝ պարզապէս « Ազգային
պահապան » անունով երկրին պահ-
պանութեանը պիտի դորձանուի:

Սոյն զինուորութիւնը կազմուե-
լու համար զինուորական հրամանատա-
րութիւնն մը հաստատուեցաւ ներքին
գործոց պաշտօնատունը, և յանձ-
նուեցաւ վեհ. Սուլթանին առաջին
սենեկապան Նազիֆ փաշային:

Կրտսէի թէ այս նոր և ընդհա-
նուր զինուորութեամբ տէրութեան
զօրութիւնը պիտի եռապատուի:

Հաքիքէթ լրագիրը կը ծանու-
ցանէ թէ Վեհ. Սուլթանը Բէշթայի
Օսմանեան բանակին հրամանատար
Օսման փաշային երկու սրդիքը (մին
ուլթ և միւսը վեց տարեկան) ելլալը
զի քէօլլը բերել տալով՝ հայրական
ընդունելութիւն մ'ըրաւ անոնց, և
անդրանկին 6000, կրտսերին 4000, մօ-
րերուն 8000 և հօտերին գումուսդ
ժառային ալ 2000 շրջ պարգևեց:

Վեհ. Սուլթանին երկու կրտսեր
եղբայրները՝ Բարձր. Բէշատ Էֆէն-
տի և Բէմալիտտին Էֆէնտի՝ նպաստ
չնորհեցին Բումէլիէն եկող աղքատ
գաղթականաց համար, առաջինն 125
հարկընդ թուղթ, և երկրորդն 50
Օսմ. լիրա:

Սուրիոյ կուսակալ Էմէր Ֆէվի
փաշան, որ նախորդ Սէրտարը Էք-
րէմը, պատերազմական գործոց նա-
խարարն և այլ քանի մը զօրավար-
ներ գատելու պաշտօն ունեցող պա-
տերազմական ատենին անդամկար-
գուած էր, Կ. Պօլիս հասաւ: Յիշեալ
ատենին, որոյ նախագահն է Նամիզ
փաշան, ամբողջապէս կազմուած ըլ-
լալով, իւր պաշտօնը վարել սկսաւ:
Կրտսէի թէ տէրութեան կողմէ
յատկապէս ամբաստանիչ կամ դա-
տախաղ փաստաբան մը պիտի կար-
գուի, ուստի և կը մակարեւրուի որ
ամբաստանեալը ալ իրաւունք պիտի
ունենան մէկ մէկ փաստաբան կար-
գելու:

Չինուորական իշխանութիւնը մայ-
րաքաղաքիս շուրջն և Վոսիորի ե-
ղիքը չինուած նոր ամրութեանց
մէջ թնդանօթներ դնել տալու ձեռ-
նարկած է:

Կրտսէի թէ յառաջիկայ շաբթու
մէջ յիշեալ թնդանօթները վերձե-
լու վարժութիւններ պիտի ըլլան:

Վաղըթ լրագիրն իւր երէկուան
թուով կը ծանուցանէ թէ Հայոց և
Յունաց ազգէն կամուսոր զինուորա-

գըրութեամբ կազմուելիք ոստիկա-
նութեան վաշտերը կը յուսացուի որ
յիշեալ երկու ազգաց Պատրիարքա-
րաններուն ջանքիւք քիչ օրէն կը պատ-
րաստուին:

Նոյն լրագիրը կը ծանուցանէ նա-
եւ թէ Վեհ. Սուլթանին դահակա-
նութեան տարեգարձն՝ որ Տաճկաց
Շապան ամսոյն 11ին կը հանգիպի,
յառաջիկայ երկուշաբթի օրը պիտի
կատարի:

Հինգշաբթի օրը թուեցէն 1100
ձի եկան մայրաքաղաքս, հիծելազօ-
րաց և թնդանօթաց գործածութեան
համար, զորս թուեցի պէյը Վըր-
կաձ է կայսերական բանակին:

Տիարպէքիլի լրագիրը կը ծանու-
ցանէ թէ Վանէն 139 Ռուս գերի հա-
սեր են յիշեալ քաղաքն, ուր քա-
նի մ'օր հանգչելէ ետեւ իսկէնտէ-
րուն պիտի զրկուին, անկէց ալ շո-
գենաւով 'ի Կ. Պօլիս:

Գատրգիւղի քաղաքապետական
խորհուրդն ամսոյն 14/26 ին շքեղ
պարահանգէս մը պիտի տայ Լօրան-
տօ-Մօտտի ըսուած տեղն 'ի նպատակ
վերադարձալ կայսերական զօրաց:
Ասոր համար յատուկ մասնախոր-
հուրդ մը կազմուեցաւ, որոյ անդամք
են Պ. Պ. Եսպէր Էֆէնտի, Ժ. Լօրան-
տօ, Չ. Սթէֆանօփիլ, Հ. Թուպիլի.
Պ. Քօրբի, Խըրըբեան Գրիգոր Էֆէն-
տի, և Պարքէր:

Մայրաքաղաքիս Հայազգի գլխա-
ւոր վաճառականներէն Մեծ. Էսաեան
Բօհանէս և Միկրայ Էֆէնտիներն ամ-
սական տասն յիւրա նուիրել խոստա-
ցան 'ի նպատակ զինուորական ծախսոց՝
մինչև ցլվածման պատերազմին:

Երկուշաբթի օրը մաքսատանց վե-
րաեսուչ Քեանի փաշային առնէն
արծաթ կաղամար մը, արծաթապատ
գիտակ մը, ժամացոյց մը և քանի
թանկագին նիւթեր գողցուելով, ու-
տիկանութիւնն յաղկեցաւ նոյն օրը
ձեռք ձգել գողն, որ Ֆաթիհի մըդ-
կիթին մէտրէսէներուն մէկը մտնե-
լու կաշխատէր: Յիշեալ գողը վերջին
օրերս Սօֆիաներու սենեակներէ ալ
գողութիւններ ըրեր է:

Յար տիւ Պոսթօր կը ծանուցանէ
թէ Պուլիպարաց վրայ փտահութիւն
մնացած չըլլալուն պատճառաւ, կայ-
սերական վարչութեան այլ և այլ
ճիւղերուն մէջ գտնուող Պուլիպար
պաշտօնաւորաց ամէնքն ալ ճանքը-
ւեցան:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Է Ս Ն Մ Մ Ը Ո Ւ Մ Ո Ւ Մ Ի Է	
5 օգոստ. ուրաթ իրիկուն	10.18
6 օգոստ. շաբաթ առաւօտ	—
բացուեցաւ	—
ժամ 6 ին	—
Բուսիլի երկաթուղի	Ֆր.
Թղթաղաւթ	Լր.
ԸՆԹԱՅՔ ԱՐԺԵԹՎԹՈՅ	
Կ. Պօլիս 5 Օգոստոս	
Սոսիթի Ժէնէրալի բաժ. Անգլ. լր.	3, 5
• Փոխանակութեան	4.32
Կ. Պօլսոյ Պանքային	2.35
Քրէտի Ժէնէրալ	2.
Քրէտի Օսթրո-Թուրք	—
Փոլս.	1863 32
•	1865 33
•	1869 49
•	1872 47
•	1873 48
Թրամուսյ	Օսմ. լր.
ԸՆԹԱՅՔ ԳՐԱՄՈՅ	
5 Օգոստոս	
Անգլ. լր.	109 33

Նարոյնն տիկ	87 32
Խիւնէփալ Ռուս	88 15
Գըրմից	54 15
Հինգ Քրտնք	—
Հինգ նոց	117
Պրինձ	162

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Երէկ նորընտիր Գաղ. Ժողովն իւր
առաջին նիստն ըրաւ 'ի Պատրիարքա-
րան ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատ-
րիարքին, բայց իւր գիւտնը չը
կրցաւ կազմել՝ ընտրելոց մէկ քանի-
ին հրաժարման պատճառաւ: Սա-
կայն մեծագոյն մասն անձնական ներ-
կայութեամբ կամ լռելեայն հաւանու-
թեամբ իրենց ընտրութիւնն ընդու-
նած ըլլալով, կը յուսացուի որ հըրա-
ժարեալներն ալ կը հաճին ազգասի-
րաբար ընդունիլ իրենց յանձնուած
փտահութեան պաշտօնն, և նոր ընտ-
րութիւններ ընելու հարկ չմնար:

Կիրակի օրը Գատրգիւղի Արամեան
երկուսեւ վարժարանին պարգեւաբաշ-
խութեան հանդէսը կատարուեցաւ
խիստ շքեղ կերպիւ 'ի ներկայութեան
բաղձաթիւն օտարազգի երեւելեաց
և քանի մ'ալ բարձրաստիճան պաշ-
տօնատարաց, որք հաճեր էին պատ-
ուել յիշեալ յառաջիկական հան-
դէսն:

Ինչպէս որ կը վկայեն արժանա-
հաւատ անձինք, Գատրգիւղի Ա-
րամեան երկուսեւ վարժարանը՝ ներ-
կայ հոգաբարձութեան օրով՝ որոյ
մէջ Եւրոպական կրթութիւն ստա-
ցած ուսումնական անձինք կան,
խիստ գոհացողիչ ընթացքի մը մէջ
մտած է, և յոյս կայ որ այս ընթաց-
քով Պօլսոյ թաղային վարժարանաց
լաւագոյնն ըլլայ:

Նոյն օրը նաեւ Պէրպէրեան գի-
չերթիկ վարժարանին միջանակա-
բաշխութեան հանդէսը կատարուե-
լով, ներկայ գտնուող ուսումնական
ազգային մը՝ իւր զգացած անհամ-
քահութիւնը մեղ հաղորդած է հե-
տեւեալ նամակով:

... Խմբագիր Տէր.

Անցեալ կիրակի օր Պէրպէրեան գիւ-
րթիկ վարժարանին միջանակաբաշխու-
թեան հանդէսը տեղի ունեցաւ 'ի Գատր-
գիւղ, որու պատիւ ունեցայ ներկայ գըտ-
նուելու: Այս դպրոցական հանդէսները
մեր մէջ ստեղծելու պաշտօնական արա-
ւոյթութիւններ կը կատարուին առ 'ի ցոյց,
և իրեն չպար կը ծառայեն դպրոցներու
վիճակը կեղծելու, սակայն կը հաւատանմ
Ձեզ՝ որ յառաջադիմութեան մի համար
և սրտագրաւ հանդէս տեսայ, որ ուս-
մանց լայով կը ցորալ, որ մի արդիւն-
ւէտ և կատարեալ ուսումնական հաստա-
տութիւն կ'աւետէր ազգին, և խնդու-
թեամբ կը համակէր ուսանողաց ծնողնե-
րն և հանդիսականներու բաղձութիւնը,
որք նախ-Նուպարեան վարժալանն ողբա-
ցեր էին, անոր վրայ այնքան մեծ յոյ-
սեր տածելէ ետեւ, զայն դուռն վերած-
նեալ, ժողովրդեան մի զակի ձեռքը,
որ թէ և նիւթական միջոցներէ զուրկ, այլ
սակայն ազգային դատարարութեան սի-
րով խանդավառ՝ իւր տաղանդով ու
անձնութեամբ, որք հրաշքներ գի-
տեն գործել, այս վարժարանը կը հիմնէր
'ի չգոյց, որ ազգային լուսաւորութեան
մի պայծառ և կենսատու վառարանն ըլ-
լալու սահմանուած է:

Ինչ ամիս հազիւ կայ՝ որ Պէրպէրեան
էֆէնտի այս հոյակապ ձեռնարկութիւնն
սկսած է, անդրուելի արիւթեամբ մը
մաքառելով բարդական և նիւթական բիւ-
րաւոր արգելքներու դէմ, զորս մեր նո-
րատի ուսումնականները, դատարարակ
կամ հեղինակ կը գտնեն միշտ իրենց ձա-
րուն վրայ, և այսքան դժուարութեանց
և այսքան սուղ միջոցի մէջ՝ անհնար է
առանց խորին զարմոյցման դիտել այս

վարժարանին յառաջդիմական ընթացքը, որը հաստատուելու համար հաճախել և օտար գիտական քննիչներ ընդ իրենար տար միջին և իրենց թանկագին վկայութիւններով, ինչպէս հանդիսին օրը ցըրւած յայտադիրը ցոյց կուտար, միահամուռ կը հռչակէն որ այս նորահաստատ դպրոցը իւր ամեն հանդամանքներով օգտակար է ազգին, և մի ձեռք, լուրջ և ազատ դատարարականութիւն կաւանդէ ազգային նոր սերունդին:

Արցախականութեան հանդէպ վարժարանին յառաջդիմութեան արժանի չըլով և բարեկարգութեամբ կատարուեցաւ, Հիմնադիր Տնօրէնը մի իմաստալից ասեւ նախօտութեամբ բացատրեց իւր ձեռնարկութեան նպատակն ու օգին, և ցոյց տալով որ ազգային դատարարականութեան վերանորոգման համար ո՛րքան կարեւոր են և օգտակար անհատական ծիղերն, ուստեց անվճար յարատեւել, և իւր ձեռնարկը բարձրացնել մինչև այն դիրքը, ուր իւր դատած քաջախիտութիւնները զօրեն հասցնել: Այս ատենախօսութենէն ետեւ լուսեցան յանունէ քննչաց վկայութիւնները, և վարժարանին չորս կարգերուն ուսանողաց մրցանակաց բաշխումը կատարուեցաւ, ընդմիջեալ՝ նուազներով, զորս Պ. Սուրբեան, ճարտար նուագէտն կ'ածէր դաշնակի վրայ, նոյնպէս Հայեւրէն, Տաճկերէն, Ֆռանսերէն և Գերմաներէն ձուներով, և ընտիր ասացուածներով, զորս ուսանողը կարտասանէին լի ախտութեւ և յաջողութեամբ:

Հանդիսականներու ցնծումն ու հիացումն այնքան մեծ էր յառաջդիմութեան այս տեսարանին առջեւ, որ չիրցան իրենց գոհունակութեան ու համակրանաց զգացումն զայն, և բուն ծափահարութիւններ լծորդելով մրցանակաց, խրախուսեցին այն ուշիւ և ջանասէր ուսանողներն, որոնք առաջին մրցանակի արժանի հանդիսացած էին: Գիմական գործողութեանց քանի մը փորձեր, զորս ուսանողը 'ի գործ գրին զիտուէր, զորաւոր կերպիւն ապացուցին նաև որ Պէրպլեան վարժարանը՝ դեռ ևս իւր հիմնադրութեան առաջին ամիսներուն մէջ՝ անտես ու անխորնամ չէ թողած նաև գիտութեան այս կարեւոր ծիղը, որ լուրջ ու երկար աշխատութիւն կը պահանջէ:

Այս գեղեցիկ հանդէսն ազգային դաստիարակութեան բարեկամներու մէջ յաւայի մի ճառագայթ արձակեց, և Պէրպլեան վարժարանին յառաջդիմութեան վրէպանքն ու մի փառաբանեց ի ֆիւնտի, որ հարցաքննութեանց ներկայ գտնուէր էր, հանդիսականաց զգացումներուն թաղման հանդիսացաւ, երբ մի ատենախօսութեամբ այս նորահաստատ վարժարանը գովելով՝ անոր հիմնադիրը խրախուսեց քաջախիտութեամբ բարեկարգութիւններով, որոց հանդիսականներն ողջուն ձայնակեցան և մեկնեցան վարժարանէն, այն տալու որով ետեւ գոհեալ, զոր Պէրպլեանէն էֆէնտի, այս արի մշակն ազգային լուսաւորութեան՝ դրօշմեց իւր վաստակոց արդիւնքով:

Այնպիսի ատեն մը յորում ամեն ժամանակեւ աւելի Հայ մանկտին հայրական կրթութեամբ դաստիարակելու պէտքն զգալի եղած է, մի մեծ բարեբաղդութիւն է այս վարժարանիս հիմնադրութիւնը, որ իւր գերազանցութեամբ ոչ ևս ծնողաց տեղի կը թողու իրենց որդւոց կրթութիւնը օտար ձեռքերու յանձնելու, և իրրեւ այն արժանի է ամեն ձեռնառութեան և խրախուսի, որ անոր հիմքը պիտի ամրացնէ և յարդիւն ածէ հիմնադրին ճշգրտեք:

Մնաւ յարգանք
5 թոստ. 1877 թ.
Խաղաղ

Ահաւասիկ Մեծարգոյ Ռ. Յ. Պէրպլեանէն էֆէնտի տառնախօսութեան պատճենն՝ որոյ հրատարակութիւնը խնդրեցին մեզնէ շատեր:

Տիկնայք և Տեառք,

Ընդունեցէք իմ սրտաղին շնորհակալիքն այն պատուոյն և այն քաջախիտութեան համար զոր կընծայէք ինձ այսօր այն դարձական հանդէս ձեր սիրելի ներկայութեամբ, յիշող գործերով:

Շնորհակալեք կը պարտէի ձեզ արդէն և այսօր առիթն է յայտնելու ձեզ դայն, այն վստահութեան համար որով պատուեցիք իմ իմ խնամոց յանձնելով ձեր գաւառաց դաստիարակութեան գործն և այսպէս աշակցելով ինձ այն դժուարին ձեռնարկութեան մէջ զոր կ'սփռի տառնախօսութեան յառաջ 'ի մէջ բարեկարգութեան օգտութեան:

Դժուարութիւնք, որոց իմ անկաւրելի լինելը ինձ յաղթել ' թէ պակասէր ինձ մանաւանդ մեծանուն օգնութիւն մի քանի յառաջդիմասէր և մեծաշողի անձանց, որք իմ ձեռքէն բռնեցին և զօրացուցին իմ նախկին քաջախիտութեամբ: Ապրիլիստ կը լինէի եթէ այսօր հրատարակուէր չմատուցանէի իմ երախտագիտութեան հարկն առ Մեծ. Պետ. րոս էֆէնտի Մարտիկեան, Մեծ. Պետ. րոս էֆէնտի Ֆնալեան և Մեծ. Միքայէլ էֆէնտի Մովսէսեան, զորս Պէրպլեան վարժարանին իւր բարեբաղդներն պիտի ճանչէ միշտ և զորոց անուանքն միշտ համբարեալ և սիրով պիտի հռչակէ իւր հանդիսաւոր օրերուն մէջ:

—Ո՛հ, թէ Հայ ազգին մէջ չհամբարեալ այսպիսիներ, եթէ ամեն բարի ձեռնարկութիւն, ամեն անձնօրէնութիւն իւր շուրջն առ ինքն կարկառեալ խրախուսէ ձեռներ տեսնէր, անուշա վաղցը կերպարանափոխուած կը լինէր Հայ յուն ձախտագիտին:—

Կը համարձակուիմ աւել թէ Պէրպլեան վարժարանն անարժան չեղաւ այս համակրական ցոյցերուն, և իւր Հիմնադիրն չխայեց այն բովանդակ ցոհողութիւնն ու անձնօրէնութիւնն զոր ընել կարելի էր իւրեան պատասխանելու համար իւր վերայ դրուած վստահութեան և իւր հաստատութիւնն զնեղ աշխարհ լարելու կարգ և աշխարհ բարձր դիրքի մէջ որ չափ կը ներէին դժուարին պարագայներն ընդ որ կ'անցնիմք տակաւին:

Եւ այսօր, իւր առաջին չրման 'ի գըլուկ հանելով, Պէրպլեան վարժարանն իւր մրցանակաբաշխութեան անդրանիկ հանդէսն կընէ, պիտի ասէի, իւր անդրանիկ արուեստահանդէսն: Ուրախ սըրտով և բաց ձախտագիտ կը ներկայանամ ձեզ, զի կարեւոր ցոյց տալ ձեզ այն հընձնց որայնքն զոր քաղցեցիք ու կապեցիք, ծաղկներն յորոց փունջեր յորիւնցիք և պտուղներն քաղցրաստ զոր պատրաստելիք ազգային կենաց սեղանոյն 'ի տէրս: Մեր յայտադրոյն մէջ խոստացուած ուսումներն սկսան աւանդուիլ խնամով ընտրուած ու կազմուած ուսուցչական պատուարժան մարմնոց մի ձեռքով, որոյ մէջ մի անդամն պատիւն է իւր ասպարիզին, փառքն է ձեռքին զոր կուտուցանէ: Ազգային լեզուն ու մատենագրութիւնն, զբաղիտական և լեզուաբանական ուսումներ, մաթեմատիկական և բնական գիտութիւնք իւրեանց ամեն ձեռքերով, ազգային և ընդհանուր պատմութիւն, աշխարհագրութիւն, գաղղիաւրէն, տաճկերէն, անգլիերէն և գերմաներէն լեզուք, գեոգրութիւն, գեղարվեստութիւն և վերջերս, երաժշտութիւն սկսան ուսուցելու աշակերտաց, և ազնիւ ուսանողներն, գովեստից արժանի եւ ուսնողեամբ, հետեւեցան սոյն ուսմանց որոց շատերուն հետ վարժարանին մէջ միայն ծանօթանալ սկսան: Հարցաքննութիւնքն զոր անցուցին պատիւ կը բերեն իւրեանց, ինչպէս պիտի տեսնուի խոն ինչ յետոյ կարգացուելը անգլիկալոյն, և ամեն ձեռքերու մէջ ընդհանրապէս՝ իւրեանց յաջողակ օրտոտախաններն կարծմիջոցի մի մէջ իւրեանց ըրած յառաջդիմութեան վերայ դարձացուցին զմեծարոյ ֆնիչիս և նոյս կողմն փառաւոր վկայութեանց և գովեստից առիթ եղան: Դաստիարակութեան սկսելին մէջ եօթնամեայ մանուկներ կարդային, հասկանալով իւրեանց կարդացածն, հաշուեցին մտաւոր և զբաւոր կերպիւ, ազգային և սրբազան պատմութեան նշանաւոր դէպքերն ուսան և կարգին պատմել, ուղղաբայից և երկուքից վերայ ճշմարիտ գաղափարներն ստացան օրը, փոխան նախադասարանց մահաբոյր որոմներու, ճշմարտութեանց նախաբաններն ցանկեցին իւրեանց մտաւոր մտաց մէջ:

Մեր ուսանողաց սուղ միջոցի մէջ իւրադործած այս յառաջդիմութիւնն սակեւ ցոյց կուտայ թէ քան բեղմնաւոր է Հայ մանկութեան միտքն, երբ մշակւի խնամով և սիրով, թէ ինչ վաղուն արդիւնքներ կարեն ձեռք բերուի մեր վարժարանաց մէջ, երբ նոյս կանոնաւոր բանաւոր և լուսաւոր դրութեամբ վարւին և երբ մի լուրջ հոգածութեան և անձնուէր փութով աւարկայ ընեմք մանկան կրթութիւնն:

Մանկան կրթութիւնն . . . և ինչ բան աւելի արժանի մեր մտածութեանց և հոգաց քան այս խնդիրն, որ յիշեան կը պարունակէ անհասկանալի ազգային ճանապարհաց գաղտնիքն. ապագայ մարդըն այնպէս պիտի լինի որպէս պիտի ընէ գնալ կրթութիւնն, և ժողովուրդք, ըստ այնմ զի լուսաւոր են կամ ազգայն, լուսաւորիչ ճանապարհներէ յերջանկութիւն պիտի թողին կամ միմիկն բաւելնէրու մէջ պիտի մոլորին աստանդական ուսումնապետ: Մանուկն պիտի լինի ազգայն մարդն, և այսօր վարժարանի գրասեղանաց վերայ նստող պատանեկութիւնըն վաղիւ պիտի բազմի ազգային ժողովուրդ անդերուն վերայ, պիտի խօսի լեզուն՝ զոր կը սովորենեմք իւրեան, պիտի գործէ ըստ այն գաղափարաց և պիտի ներշնչուի մի և նոյն գեղացուներէն զոր իրեան կամ զարդացուցած պիտի լինիմք 'ի նմա: Ո՛հ, ուղղութիւնն այդ հասակին, ուղղութիւնն դարձեցին:

Բայց ե՞րբ լըօրէն մտածած է ազգին ընդհանրութիւնն այս կէտին վերայ, ե՞րբ մանկանց բարոյական շահը վեր դրած եմք այլ շահերէ, անձնական նկատումներէ և չեմք գոհած մեր կրից դպրոց և դաստիարակութիւն: Ահա մի աստիճան, զըրախան ազգ, որոյ ազգային ժողովուրդն մէջ իւր սահմանադրական՝ էենաց 17 որդտարին միայն կը ներկայանայ դաստիարակութեան խնդիրն: Մեր ազգային դաստիարակութիւնն դեռ ուղղութիւնն ու նըպատակ չունի. ուսմանց մի ընդհանուր ծրագիր, որ պատասխանէ ազգին ճշմարիտ պիտոյից, կը պակասի: Կրթութեանց ուսումն մեր ազգային վարժարանաց ընթերցանութիւնն դուրս նետուած է գրեթէ միշտ, իրրեւ անարժան կարեւորութեան և մտային հաճոյքն կը կարգադրէ գաղափար մեր վարժարանաց արդիւնք չպատասխանեն այն յայտարար, զոր ունիմք իւրեանց վերայ, և ամբողջ սերունդներ կանցնին, կերթան, կորուսեալ ազգին և հայրենեաց համար:

Իրաց այս վիճակին մէջ, մինչ կըլսակսի ընդհանուր շարժումն, հարկ է որ անհատական ծիղեր լինին. հարկ է որ անձնուէր ողիներ ջանան ընել առանձինն ինչ որ դեռ չեն կարող ընել կամ չեն ընեն: Կանոնական հաստատութիւնք հարկ է որ մասնաւոր ձեռնարկութիւններով ըսկըսուի ազգային դաստիարակութեան վերանորոգումն:

Ո՛հ, ո՛չ ուրիշ բան, այլ միայն ըստ իմ բաղձանաց և ըստ իմ գաղափարաց ազգային մանկուոյն դաստիարակութեան ծրագրելու իղձն է շարժալիք իմ սոյն ձեռնարկութեան. շա՛հ. — ո՛հ, չ'սպասեմ, միայն թէ իմ գործն դառնայ այն քաջախիտութիւնն որով պէտք ունի սպրեւելու համար և որ անհրաժեշտ է որպէս զի ես կարենամ այս յարկին տակ 'ի գործ գնել իմ ամեն խորհուրդներն որոց ազգային մանկուոյն մտաւոր և բարոյական զարգացման օգտակարութիւնը ճանչցած եմ: Եւ քաջախիտութիւնն զոր գոյն ցայսօր յուսույ կուտայ ինձ նորեր գտնել, քանի որ Պէրպլեան վարժարան ջանայ պատասխանել իւր կոչման և արժանի հանդիսանալ խրախուսանաց: Ես յարատեւ ուսումն եմ անվճար — զի արդէն այն օրէն ուր գրեցի դաստիարակութեան ասպարհզն՝ ուսուցիչ ազգին ծառայութեան նուիրել իմ բովանդակ կենքն, — յարատեւել ամեն խոչընդոտներու և դուրսէ ամեն թշնամութեանց հակառակ, զի, աւա՛ղ, մեր մէջ մի վարժարան բանալ հայ վերայ հրաւիրել է շատ մի կըրեթու հայհուշն, մի վարժարան բանալ մի ապստամբութիւն է գուցէ ազգին դէմ. — ե՞րբ պիտի ճանչնիմ, Աստուած իմ, մեր բարեկամն ու

թշնամին: Բայց այն որում կառաջնորդէ մի գաղափար, ինչպէս Արեւիկեց ասողն՝ Բեթլեհէմի հովիւներուն, չլիտէ կասկ, կը քայլէ ծաղրելով բուքն ու փոխին, սառն ու տապն, մինչև հասնի իւր նպատակին, մինչև ողջունէ: զի՛տն իւր ընթացից: Խոչընդոտք կը կրկնապատկեն եռանդն և դժուարութիւնք կը յաւելուն գործոյն վատքն: Ուստի կը յուսամ ուրիշ շատ տարիներ ընդարձակադոյն չհեքերու մէջ կատարել չընդադոյն հանդէսներ, ընծալելով ձեզ և ազգին աւելի կարեւոր արդիւնքներ:

Այս բեմէն իջնելէ յառաջ, շնորհակալութիւն պարտիմ մատուցանել հրապարակաւ իմ աղիւ պաշտօնակցաց իւրեանց զոհողութեանցն և սրտագին աշակցութեան համար որում կը պարտիմ մեծաւ մասամբ ձեռք բերուած յաջողութիւնն. մի այսպիսի հաստատութեան հիմնադրի երջանկութիւն է արդարեւ իւր չուրջն կարել խմել մի աղիւ և եռանդուն խումբ աշխատակցաց որ գրկեն հիմնադրին գործն և իւրեանց լայնքուն հետ իւրեանց հոգին բերեն կցորդել 'ի նորայն:

Ձեզ այլ, աղիւ ուսանողք, ձեզ այլ պարտիմ իմ դժուարութիւնն յայտնել այս հանդիսաւոր ժամուս և 'ի ներկայութեան ձեր հարց և մարց. դո՛հ եմ 'ի ձեռք, զի անխնայ և սիրով ընթացացողներն գիտութեան ընդ որ առաջնորդեցին ձեզ ձեր ուսուցիչք, չխրոնելով ասպարհզին փուշերէն, և այսօր արժանի էք այն պակաս և մրցանակաց որք պիտի նուիրին ձեզ. դուք խրախուս պարտին լինիլ ձեզ մեծադոյն փառաց և մեծադոյն պատիւներու անձկարոյ. ձեր առջեւ Գարութիւնք, Գիտութիւնք և Արեւստը կը տարածեն դեռ ընդարձակ դաւանք՝ տակաւին անկոխ ձեր օտից. յաջաւարաւեղց և նոյս տիրելու փառասիրութիւնն պարտիք ունենալ:

Մեծ յոյսեր և ակնկալիք գումարուած են ձեր վերայ. Ազգն, Հայրենիք 'ի ձեզ յատեր են իւրեանց աչեր. հարկ է որ կատարեալ լինիք մտքով և սրտով, և ազգային հնացեալ արեան մէջ մի նոր տարր բերէք կենսալից և ուժեղ. դուք ազգինն էք. որպիսի աւելի լուսամիտ լինիք, ձեր սիրան ո՛րչափ աւելի կրթուած վեհ և աղիւ զգացումներով, այնքան աւելի լաւ պիտի կատարէք ձեր պարտքերն առ Ազգն: Պարտուց վերայ կ'ըստիմ ձեզ, զի յաճախ յիշեցուցած եմ ձեզ դայն, երբ մի փառաւոր անցեալ բաղդատելով մի տխուր ու նաեւ՝ ներկայի հետ. 'ի ձեզ, որը սկզբանց և արի ու աղիւ զգացմանց տէր ազգային նոր սերնդեան վերայ կը տեսնէի միակ յոյսն վերականգման. և դուք կը վառուէիք գիտելու, կը թրջուէին յաճախ ձեր աչեր, և ձեր սրտից խորէն ուխտեր կը սլանային կրակ, ինչպէս պիտի ուխտէր նաև այսօր, մէն մի գործաւորներ լինել ազգային վերականգնման մեծ գործոյն: Երբ մի օր կարէք իրացընել դայս ուխտ, իւր աշակերտներով անմահ պիտի մնայ Պէրպլեան վարժարան:

1877 յուլիս 31
Գաղաղլիզ

Ի Լ Ա Ն

Սուրբ Պապ զիտ մէջտանընտալեային միտափորձանքի տաքերնին գոնթրաթօսը միտտեթի խիթամպուտուղը, վէ երկղիւք գայիմէ երկղըրուչ օլարադ շէհրիլէ իւլէր քլին զրուչ իմար իլէ պիր սէնէրիկին իսթիմարինէ թալիս պուլեւնաղը, վէ աղօթթօսը բուժինին սէքիլինճի փաղար էրթէսի կիւիւր գարարը գաթիսի վէսիլէճէկի ճիւլէթի իլէ, տահա զկյաւէ իմար իլէ իսթիմարինէ թալիս օլարաղըն եէթիլ մէղքիւրաւէ Տարը Շուրայի տաքերիլէ կեթիլէրի, վէ շէրայիլի մուղ արրէրէսիտէն մալիւ մաթ ալմար իւլիւր իսթիլէնէրին տահա էթիլէճէ Տարի Շուրայի մէղքիւրէ միւրաճաթ իլթիլէլէրի:

2 աղօթթօս 1877
Պապը Սէյաաքէրի

ԱՅԵՐԻ ՎԻԿՏՐԻԱ

Ով որ իր մազերուն թափիլը չուզեր, «Սյուրի վիկտոր» կոչուած մազի անուշահոտ ջուրէն զործածելու է. ուրիշ ամեն տեսակ մազի ջուրերը կամ իւրերը որ մազ չի թափելու համար կը ծախուին, բոլորն ալ անօգուտ են. իսկ վիկտորի օգուտը միլիոնաւոր փորձերով տեսնուած է, և Պոլսոյ ու գաւառաց մէջ օր օրի գործածողներուն թիւը կաւերիայ: Անոնք որ իրենց մազերուն գեղեցկութիւնը կորսնցնելու վրայ են, շուտով գործածեն ան ջուրէն որ ի վերջոյ չզոյ՛ւն: Թափելու վրայ եղող մազերը կը հաստանան ու կամրապնդեն, թափածներուն տեղը մազ կը բուսցնէ երբոր մազերուն տրամադր փնտրուած է, ու ճերմակած մազերը անպատճառ իր նախկին բնական գոյնին կը բերէ, գործածելուն կերպը շիշերուն հետն է. կը ծախուի ե. Պոլսոյ Ղալաթիայ Միհասեան և Ընկերաց Ամերիկայի Մազազան:

ՕՃԱՆ

Անուշահոտ օճառ, մորթի կը կակուղցնէ ու լեզու ջուրով ալ կը փրկէ փրկի, տեսակը խիստ ազնիւ ու զինք շատ ածան է. կը ծախուի ե. Պոլսոյ Ղալաթիայ Միհասեան և Ընկերաց Ամերիկայի մազազան:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԱՂԱՋԱՆ

Կ. Պոլսոյ Ղալաթիայ Միհասեան և Ընկերաց Ամերիկայի Մազազան կը ծախուի, ազնիւ ճերմակ կտաներ, ու սեղանի ծածկոց և այլն, սեղանի արծաթած պատառաքող, գրգռ և այլն. կապի լամպներ, սեղանի ճերմակ յախճապակի սպասք Անգլիոյ տեսակէն, քարեօղաններ, փեթէ ծածկոց, քիւնէ սալան և այլն, խոհանոցի վերաբերեալ անօթներ, կարի գործիքներ, և ուրիշ անթիւ պիտանի վաճառք կը ծախուին չափաւոր գներով:

ՇԻՐՔԵԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

ՇՈՂԵՆԱՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵԻԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1877 ՕԳՈՍՏՈՍ 1 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՁԵՆ ՕԳՈՍՏՈՍ 31

ՈՒՐԵԱԹ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԲԱՆՈՂ ՇՈՂԵՆԱՆԵՐԸ

Ժամ

Իսթանբուլի շաբաթները

11 45	Ենիմահալէն, Պէյլիւք. Թարապ. Ենիլի. Սիւն. Էմիրի. Բ. Հիսար, Պէյլիւք, Արնալ. Օրթաք. Պէյլիւք:
12	Արնալաքէյն, Գուրուչ. Օրթաք. Պէյլիւք. Գալաթի. Պէյլիւք:
12 45	Պէյլիւք, Բաշապ. Գանլ. Ա. Հիսար: Գանտ. Վանիլ. Պէյլիւք:
12 45	Բ. և Ա. Գալաթի, Մէլապ. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիլի. Պոյաճ. Բ. Հիսար, Պէյլիւք, Արնալաք. Գուրուչէյն, Օրթաք. Պէյլիւք:
1 30	Պէյլիւք. Թարապ. Պէյլիւք, Բաշապ. Գանլ. Ա. Հիսար, Գանտ. Վանիլ. Պէյլիւք, Գուրուչ. Գալաթի:
2 15	Ենիմահալ. Մէլապ. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիլի. Սիւն. Էմիրի. Բ. Հիսար, Պէյլիւք, Արնալաք. Գուրուչ. Օրթաք. Պէյլիւք:
3	Պէյլիւք. Պէյլիւք, Բաշապ. Բիֆաթ. Բ. մահ. Գանլ. Ա. Հիսար, Գանտ. Վանիլ. Պէյլիւք, Գուրուչէյն. Պէյլիւք. Բ. Հիսար, Պէյլիւք, Արնալ. Օրթաք. Պէյլիւք:
3 45	Մէլապ. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիլի. Սիւն. Էմիրի. Պոյաճ. Բ. Հիսար, Պէյլիւք, Արնալ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէյլիւք:
5	Ենիմահալ. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիլի. Էմիրի. Բ. Հիսար, Արնալ. Պէյլիւք. Օրթաք. Պէյլիւք:
6 15	Ենիմահալ. Պէյլիւք. Թարապ. Պէյլիւք, Ենիլի. Էմիրի. Գանլ. Բ. և Ա. Հիսար, Գանտ. Արնալ. Պէյլիւք. Պէյլիւք. Գուրուչ. Պէյլիւք. Իսկիւտար:
7 45	Ա. և Բ. Գալաթի, Մէլապ. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիլի. Էմիրի. Բ. Հիսար, Արնալաք. Օրթաք. Պէյլիւք:
8 45	Մէլապ. Պէյլիւք. Թարապ. Պէյլիւք, Սիւն. Պոյաճ. Պէյլիւք, Արնալ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէյլիւք:
8 45	Պէյլիւք. Պէյլիւք, Բաշապ. Բ. մահ. Գանլ. Ա. Հիսար, Գանտ. Վանիլ. Պէյլիւք. Գուրուչ. Իսկիւք:
10	Ենիմահալ. Մէլապ. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիլի. Էմիրի. Բ. Հիսար, Արնալ. Օրթաք. Պէյլիւք:
11	Մէլապ. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիլի. Էմիրի. Արնալ. Օրթաք. Պէյլիւք:
Իսթանբուլի շաբաթները	
12 45	Պէյլիւք, Օրթաք. Արնալ. Պէյլիւք, Բ. Հիսար, Պոյաճ. Ենիլի. Թարապ. Պէյլիւք:
1 15	Գալաթի, Իսկիւք. Պէյլիւք. Օրթաք. Պէյլիւք, Պէյլիւք. Արնալ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար, Գանլ. Էմիրի. Ենիլի. Պէյլիւք. Թարապ. Պէյլիւք. Ենիմահալ:

2	Պէյլիւք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնալ. Պէյլիւք, Բ. Հիսար, Էմիրի. Ենիլի. Թարապ. Պէյլիւք. Մէլապ. Ենիմահալ:
3 15	Պէյլիւք, Օրթաք. Արնալ. Բ. Հիսար, Էմիրի. Սիւն. Ենիլի. Թարապ. Պէյլիւք, Գուրուչ. Մէլապ. Ենիմահալ:
3 30	Իսկիւտար. Գուրուչ. Ե. Պ. Պէյլիւք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Բ. մահ. Բաշապ. Պէյլիւք. Պէյլիւք. Մէլապ. Պէյլիւք. Թարապ. Պէյլիւք. Մէլապ. Ենիմահալ:
5	Պէյլիւք, Օրթաք. Արնալ. Բ. Հիսար, Էմիրի. Ենիլի. Պէյլիւք. Թարապ. Պէյլիւք. Մէլապ. Ենիմահալ:
6 30	Իսկիւտար. Պէյլիւք. Գուրուչ. Օրթաք. Պէյլիւք, Պէյլիւք. Արնալ. Ա. և Բ. Հիսար, Էմիրի. Ենիլի. Պէյլիւք. Պէյլիւք:
8 15	Պէյլիւք, Օրթաք. Արնալ. Բ. Հիսար, Էմիրի. Ենիլի. Թարապ. Պէյլիւք. Մէլապ. Ենիմահալ:
9 15	Պէյլիւք, Օրթաք. Արնալ. Բ. Հիսար, Պոյաճ. Ենիլի. Թարապ. Պէյլիւք. Մէլապ. Ենիմահալ:
10 30	Պէյլիւք, Օրթաք. Արնալ. Պէյլիւք, Բ. Հիսար, Էմիրի. Ենիլի. Թարապ. Պէյլիւք. Մէլապ. Ենիմահալ:
10 25	Գուրուչէյն. Պէյլիւք, Պէյլիւք, Վանիլ. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Բ. մահ. Բաշապ. Պէյլիւք. Թարապ. Պէյլիւք:
11	Պէյլիւք, Օրթաք. Գուրուչ. Արնալ. Պէյլիւք, Բ. Հիսար, Էմիրի. Սիւն. Ենիլի. Թարապ. Բիֆաթ. Պէյլիւք:
11	Գալաթի, Գուրուչ. Պէյլիւք, Պէյլիւք, Վանիլ. Ա. Հիսար, Գանլ. Բաշապ. Պէյլիւք:
11 35	Պէյլիւք, Օրթաք. Գուրուչ. Պէյլիւք, Պէյլիւք. Արնալ:
12	Պէյլիւք, Օրթաք. Գուրուչ. Արնալ:

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ԲԱՆՈՂ ՇՈՂԵՆԱՆԵՐԸ

Իսթանբուլի շաբաթները		Իսթանբուլի շաբաթները	
Ժամ	Ժամ	Ժամ	Ժամ
12	6 5	12 15	6 25
12 30	6 35	12 45	8
1	8 15	1 40	8 30
1 30	8 45	1 45	9 5
2	9 15	2 15	9 30
2 30	9 45	2 40	10
3	10 5	3 15	10 25
3 30	10 25	3 45	10 50
4	10 50	4 10	Պէյլիւք. 11 10
4 30	11 15	4 45	11 30
5	11 30	5 15	11 40
5 30	12	6	12 5

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ

Իսթանբուլի շաբաթները		Իսթանբուլի շաբաթները	
Ժամ	Ժամ	Ժամ	Ժամ
12	5 45	12	5 45
12 30	6 35	12 30	6 25
1	8	1	8
1 30	8 40	1 30	8 45
2	9 20	2	9 20
2 30	10	2 30	10
3	10 30	3	10 35
3 30	11	3 30	11 5
4 15	11 30	4 10	Պէյլիւք. 11 35
5	12	5	12 5

ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆ 16600 ՖՐԱՆԿ

ՄԵԾ ՈՍԿԻ ՇՔԱՒԱՐՄ ԱՌԹ. ԼԱՐՈՇԷ

Եւ շաբաթ 1875 թ. Փետրվար 1-ին արեւմտահայաստանի

QUINA LAROCHE

ԷԼԻԹՍԻՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆ ՍԿԱՐԻՆԻՔԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ

Քիմա լարոշ ինքն ախորժակամ էլիքսիւր մ'է, որոյ քիմիքսիւր զինիւններէն ու շուրուպներէն ունեցած մեծ գերազանցութիւնը քսան տարիէ ի վեր հաստատուած է, ուժի տկարութեանց, ստամոքսի հիւանդութեանց, հին շերտերու և այլոց դէմ:

Նոյն ԵՐԵՎԱՆԻՈՐ, այսինքն երկաթային աղի մը քիմիքսիւրի հետ բաղադրութիւն, որ արեւան շուրուպներէն, քիմիքսիւրի, ծննդաբերութեան հետեւանաց և այլոց դէմ կ'ապաւորուի:

Փարիզ Տրուս փողոց 22 և ամեն գեղավաճառաց քով:

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ

Կ. Ս. ԻՍԻԿԻՒՏԱՐ

ՀՐԴԵՆԻ ԴԵՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND
MERCANTILE
INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ԲՐԻՏԻՇ ԵՆՏ ՄԵՐԿԱՆԹԻԼ
ԼԵՆԵՐԵՆ ԵՒ ԼԵՆԵՐԵՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻՆԵՐԸ
ԵՆԻԼԵՐԵՆԻՆ ԱՅՏ. ԼԵՐ.

Բաժանորդագրեալ գումար շ. 2,000,000
Վճարեալ գումար շ. 250,000
Պահեստի գումար շ. 1,040,744-1,290,744
Հիմնական գումար շ. 1,040,744-1,290,744
1875 թ. հրդեհի վնաս հասցիւր 917,178

Ստորագրեալ իրենց բաղադրեալ և այս քաղաքի ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենց վերաբերեալ ալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի գրութեան մը մէջ կը գտնուին, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ գիւրութիւններ կը մատուցանեն:

Ապահովութեանց կարողութեանց կը բաղադրուին երկու ընկերութեանց միջև համաձայնեալ ընտրուած մը, և այսպէս ապահովութեան և գիւրութեան աւելնալով ընկերութիւնն ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բաժնուներու ինքզինքն երկարացուցնել:

Գրեթէ ամեն կարող փողովաւոր ապահովութիւնը կրնան ընդունուի ինչպէս Բերսի Ղալաթի և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակալ քաղաքները գիւրերը և գաւառները:

Գիներուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է զիմիւ Միացեալ ընկերութեանց գրասենեակը Ղալաթի և Բերսի քաղաքի մօտ Նաւալի խան թիւ 5:

ԼԵՆԵՐԵՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻՆԵՐԸ
Կ. Ս. ԻՍԻԿԻՒՏԱՐ